

Se sändlista

Ändring av föreskrifter och fastställande av skötselplan för naturreservatet Lergravsviken, Rute socken

Beskrivning av naturreservatet

Raukområdet avsattes som naturminne 1930-12-31. Det omfördes till naturreservat enligt 1964 års naturvårdslag 1972. I och med detta beslut revideras föreskrifterna och fastställs en skötselplan samt görs en mindre utvidgning mot söder.

Naturreservatets namn: Lergravsviken

Kommun: Gotland

Socken: Rute

Fastigheter: St Valle 1:30 och Alvans 1:44

Lägesbeskrivning: Topografisk karta 7 J Fårösund SO och NO

Ekonomisk karta 07927 Valleviken

Gränser: Gränserna har justerats i förhållande till tidigare beslut. De framgår av till beslutet hörande karta, bilaga 2.

./.

Areal: ca 6,5

Därav landareal: ca 6,5

Markägare: Gunnar och Berit Gunnarsson (St Valle 1:30)
Bror Godman (Alvans 1:44)

Naturvårdsförvaltare: Skogsvårdsstyrelsen

BESLUT

1986-08-25

11.1211-991-85

Grund för beslutet

Det fridlysta området är ca 800 meter långt och omfattar en smal zon av klintplatån jämte den 70 - 80 meter breda, delvis ganska branta, sluttningen mellan klinten och vägen. På denna sluttning är huvuddelen av raukarna belägna. Nivåskillnaden mellan klintens krön och havsytan är ca 25 meter. Klintkonturen är "taggig" och på flera ställen finns grottbildningar. Inom reservatet består klinten av revkalk, men strax söder därom av lagrad kalksten, båda tillhörande Slitegruppen. Den senare var under 1800-talet föremål för brytning. En delvis raserad kalkugn söder om reservatet finns kvar från denna tid.

./.

Raukfältet består av minst 60 större, fristående raukar jämte ett stort antal raukliknande utlöpare i anslutning till klinten (bil 4). Huvuddelen av raukarna ligger nedom klinten i reservatets södra del. I norra delen ligger raukarna mera utspridda och är i allmänhet mindre. Mest känd är den valvformade s k "Lergravsporten" i sydligaste delen. Även längst i norr mellan övre och nedre klinten samt omedelbart väster om tomtområdet i mellersta delen finns raukar, med små portar. En av de högsta raukarna är den s k "Madonnan med barnet" i mellersta delen av reservatet.

Vegetationen har undergått stora förändringar under 1900-talet. Vid sekelskiftet var hela det nuvarande reservatet täckt av gles granskog. Undervegetationen hölls nere av betesdjur. Betet upphörde emellertid och speciellt enbuskar men även lövbuskage bredde ut sig. Redan vid tiden för fridlysningen var området därför troligen på god väg att växa igen. I syfte att framhäva de geologiska värdena (raukarna) har genomgripande röjningar av vegetationen utförts under 60- och 70-talen.

Lergravsviken utgör liksom länets övriga raukområden för landet unika företeelser vilka genom mänsklig påverkan alltmer utsätts för störande förändringar. Området har stort naturvetenskapligt värde och är ett omtyckt utflyktsmål.

Ändamålet med detta beslut är att med kompletterande och för de flesta raukområden likalydande föreskrifter skapa större respekt hos allmänheten för dessa områdens särart samt att underlätta övervakningen och efterlevnaden av utfärdade föreskrifter. Samtidigt skall området genom skötselåtgärder bibehållas attraktivt och lättillgängligt för allmänheten.

1986-08-25

11.1211-991-85

./.

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 § naturvårdslagen att reservatet utvidgas till att omfatta även iordningställd parkeringsplats enligt till beslutet hörande karta, bilaga 2. Föreskrifterna ändras till nedan angiven lydelse. Den för reservatet upprättade skötselplanen fastställs att gälla, dock inte den ekonomiska redovisningen.

Föreskrifter för naturreservatet

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen (1976:484) att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla beträffande området.

- A. Föreskrifter jämlikt 8 § naturvårdslagen angående inskränkning i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet

De föreskrifter som gör att Ni inte helt kan använda Er fastighet som Ni vill har länsstyrelsen delat in i två grupper.

Till den första hänförs sådant som länsstyrelsen normalt inte medger tillstånd till. I undantagsfall kan tillstånd medges om synnerligen starka skäl föreligger och områdets naturvärde endast i ringa mån påverkas.

Till den andra gruppen hänförs sådant som länsstyrelsen kan ge tillstånd till efter prövning av omfattning, läge och utformning.

Grupp I

- bedriva täkt eller gräva, spränga, borra, schakta, dika dämna, utfylla eller utföra annan markbearbetning
- uppföra helt ny byggnad
- anordna upplag
- anlägga väg eller parkeringsplats

Grupp II

- dra fram mark- eller luftledning

1986-08-25

11.1211-991-85

- anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning - informations- och fridlysningstavlor undantagna
- utföra till- eller påbyggnad av befintlig byggnad eller att ändra befintlig byggnads användning
- uppföra anläggning
- anordna någon form av arrangemang varigenom allmänhetens fria tillträde till reservatets olika delar begränsas
- avverka utöver vad som anges i skötselplanen

B. Föreskrifter jämlikt 9 § naturvårdslagen angående markägare och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att de åtgärder vidtages inom området som framgår av den i detta beslut ingående fastställd skötselplan.

C. Föreskrifter jämlikt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakttaga inom reservatet

Föreskrifterna gällande allmänheten avser också markägare och innehavare av särskild rätt i den mån pågående markanvändning därigenom inte avsevärt försvåras.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

- förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning genom att exempelvis knacka fossil ur raukar eller övrigt fast berg
- göra upp eld
- framföra eller parkera motordrivet fordon annat än på särskilt anvisad plats
- tälta eller uppställa husvagn

D. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdsförordningen om naturvårdsförvaltningen

1. Naturvårdsförvaltaren skall vara skogsvårdsstyrelsen. Vid förvaltningen skall samråd fortlöpande äga rum med länsstyrelsen samt med markägarna.

1986-08-25

11.1211-991-85

2. Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om naturvårdsförvaltningen genom att fastställa bifogad skötselplan. Fastställelsen omfattar inte den ekonomiska utredningen.

Delar av naturreservatet ligger inom område med strandskydds-förordnande enligt 15 § naturvårdslagen. Hela naturreservatet omfattas av byggnadsförbud enligt 122 § byggnadslagen. Länsstyrelsen upphäver båda dessa förordnanden inom reservatet. Beslutet skall gälla från den dag beslutet i reservatärendet vunnit laga kraft.

./.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, jordbruksdepartementet, se bilaga, formulär A.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen.

I beslutet har deltagit landshövdingen, jämte ledamöterna Henning Bogren, Eric Carlsson, Torsten Frölich, Fred Henningson, Bertil Jakobsson, Torsten Jacobsson, Ingvar Kolmodin, Henry Lindkvist, Jan Lundgren, Per Axel Nilsson, Lennart Petersson, Yngve Pettersson, Ingibjörg Sigurdottir och Bertil Wiberg.

I den slutliga handläggningen har även deltagit länsrådet Jan Björklund, 1:e länsassessor Nils Strehlenert, länsarkitekt Peter Ringborg, länsantikvarien Marita Jonsson, överlantmätaren Ove Lundgren och avdelningsdirektören Per Hansson föredragande.

Claes Elmstedt

Per Hansson

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga länsstyrelsens beslut skall Ni skriva till regeringen,

jordbruksdepartementet

Tala om varför Ni anser att beslutet skall ändras och vilken ändring Ni vill ha. Skicka även med sådant som Ni anser har betydelse för ärendet.

Regeringen **måste ha fått** Er skrivelse inom den tid som nedan markerats med kryss, annars kan regeringen inte ta upp Ert överklagande.

- tre veckor från den dag då Ni fick del av beslutet
- tre veckor från den dag då beslutet är daterat
- två månader från den dag då Ni fick del av beslutet
- två månader från den dag då beslutet är daterat
-

Tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att anteckna ärendets nummer.

Underteckna skrivelsen och uppge namn, personnummer, postadress och telefonnummer. Om Ni anlitar ombud kan i stället ombudet underteckna skrivelsen.

För ytterligare upplysningar kan Ni vända Er till länsstyrelsen.

DEPARTEMENTENS POSTADRESSER

Arbetsmarknadsdepartementet
Bostadsdepartementet
Civildepartementet
Finansdepartementet
Försvarsdepartementet
Industridepartementet
Jordbruksdepartementet
Justitiedepartementet
Kommunikationsdepartementet
Socialdepartementet
Utbildningsdepartementet

103 33 STOCKHOLM

SKÖTSELPLAN

./ Skötselplanen omfattar denna textdel, skötselplanekartor bilaga 3 och 4 samt ekonomisk utredning, bilaga 5.

Skötselplanen upprättades under 1985.

Syftet med naturvårdsförvaltningen är att reservatet skall vårdas så att nuvarande naturmiljö i möjligaste mån bevaras. Viktigt är därvid att både den helt öppna och mer slutna karaktären hos områdets södra respektive norra del bibehålls. Området är mycket välbesökt av främst turister. Förutsättningarna för friluftslivet skall därför kunna förbättras genom enkla anordningar.

1. ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

1.1 Naturförhållanden

Se grund för beslut.

1.2 Markanvändning

Hela området får betraktas som näst intill skogsimpediment.

1.3 Tillgänglighet

Området är mycket lättillgängligt genom sitt läge vid allmän väg. Vägvisning till Lergrav från vägen Visby - Fårösund.

1.4 Slitage- och störningskänslighet

Berggrunden och särskilt raukarna är känsliga för direkt åverkan, vilket förekommer. Vad gäller normalt utnyttjande tål området ett mycket högt besöksstryck.

1.5 Anordningar för friluftslivet

Torrklosett
Parkeringsplats
Sopstall
Informationsskyltar

1986-08-25

11.1211-991-85

1.6 Byggnader m m inom reservatsområdet

TC tillhörande fastigheten St Valle 1:18

Uthus tillhörande fastigheten St Valle 1:59

Uthus tillhörande fastigheten St Valle 1:34

TC tillhörande fastigheten St Valle 1:34

Samtliga byggnader finns fotodokumenterade och nuvarande användning anges. Dokumentationen förvaras på länsstyrelsen.

En privatbyggd trappa leder ner från klinten ungefär mitt i reservatet. Det är en tjärad trappa som synes vara väl underhållen.

1.7 Inventering m m

Området inventerades tillsammans med övriga rauk-områden i länet 1973 - 74. Gränser, fastigheter m m utreddes samtidigt. Resultatet av arbetena finns som arbetsexemplar på länsstyrelsen.

Viss fotodokumentation av raukformationer och landskap i övrigt har gjorts 1973 och 1976. Dokumentationen förvaras på länsstyrelsen.

2. DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARKEN

2.1 Skötselområde 1

Beskrivning:

Hela reservatsområdet har en gång betats, men detta upphörde sannolikt redan innan fridlysningen 1930. För att hålla raukar och övriga bergformationer fria från buskar och träd, krävs alltså upprepade röjningar. Skötselområdet ändrade helt karaktär vintern 1966/67 då hela raukfältet frilades. Åtgärden utfördes som beredskapsarbete. Det gamla restbeståndet av gran avverkades och nästan all slyvegetation bortröjdes och brändes. Endast ett glest enbestånd samt enstaka rönnar, lönnar, oxlar och nyponbuskar kvarlämnades. Även området uppe på platån ovanför klinten röjdes. I dag är området åter tämligen igenväxt med ask- och rönnuppslag, tynnesbuskar m m. Särskilt "vikarna" mellan klintnäsorna har fått en frodig vegetation. Området uppe på klinten har dock en öppen karaktär och inom den sydligaste delen är grässvålen kortsnaggat kaninbetad. Alla de största och mest spektakulära raukarna finns inom denna del av reservatet. Uppe ifrån klinten har man en storslagen utsikt över det angränsande havsområdet och ön Furilden.

1986-08-25

11.1211-991-85

Mål:

Området skall hållas öppet så att raukar och övriga bergformationer framträder maximalt samt att den storslagna utsikten uppe ifrån klinten bibehålls.

Åtgärder:

Hela området genomröjs. Endast enstaka större träd av rönn, ask och oxel samt alla enar lämnas kvar. Inträngande kulturelement såsom förvildade hallon och krusbär kan om möjligt också lämnas. Flera av raukarna har stora sprickor och Lergravsportens valv har för många år sedan preparerats med cement för att förhindra ras. Med hänsyn till att just denna rauk är så unik och samtidigt välkänd bör det åvila förvaltaren att följa utvecklingen och i mån av behov vidta nya förebyggande åtgärder. Det bör dock inte uppfattas som regel att den pågående naturliga vittringsprocessen i raukområdena på detta sätt skall fördröjas.

2.2 Skötselområde 2Beskrivning:

Detta skötselområde har en mer sluten karaktär. I stort sett hela området håller ett glest granbestånd och enstaka tallar men dessutom finns flera större askar, rönnar och även björk. Området röjdes vintern 1971/72. Då avverkades endast skadade och torra träd och röjningen berörde endast området nedanför klinten. De nordligaste delarna ovanför klinten har därmed sannolikt aldrig röjts, delvis beroende på att man varit osäker om reservatets exakta gränser i dessa delar.

Raukarna är i detta skötselområde inte så många och framträdande som i det södra, men flera har en vacker utformning med bl a ett par raukportar och en ganska hög rauk precis vid gränsen mot norr bär spår av att kunna ha utgjort en del av en jättegrytbildning.

Mål:

Områdets slutna karaktär bör bibehållas dels som en kontrast mot det södra området och dels så att en vandring i denna del skall kunna erbjuda visst skydd vid ett besök en blåsig dag. Raukarna skall dock hållas relativt fria från vegetation.

1986-08-25

11.1211-991-85

Åtgärder:

Området gallras och röjes så att en gles blandskog blir slutresultatet.

Inom en radie 10 - 15 meter kring mer framträdande raukar kan kraftigare röjning tillgripas för att frilägga raukarna. Döda träd och buskar avlägsnas normalt från området. Åtgärder får utföras av markägaren. Naturvårdsförvaltaren skall ha rätt att utföra gallring och buskröjning i anslutning till raukarna om markägaren inte har intresse av att utföra åtgärden.

2.3 Byggnader

Beskrivning:

Se 1.6

Riktlinjer

Förvaltaren skall följa utvecklingen av byggnaderna så att de ej förfaller eller att användningen ändras.

3 ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

3.1 Tillgänglighet - friluftsanordningar

En enkel parkeringsplats har iordningställt i områdets sydligaste del. Platsen skall genom schaktning göras plan. I anslutning till parkeringsplatsen finns TC och sopstall.

För att förhindra körning och spontan parkering i reservatet, skall diket vid vägen nedför Lergravsporten fördjupas något.

Om trappan förfaller så att den utgör en säkerhetsrisk bör den avlägsnas.

3.2 Renhållning

Området städas av en gång årligen före sommarsäsongen genom tillsynsmannens försorg. Denne utför också lättare städning under sommaren.

3.3 Information

Informationsskylt uppsättes i anslutning till parkeringsplatsen.

1986-08-25

11.1211-991-85

3.4 Utmärkning av naturreservatets gräns

Utmärkningen skall ske enligt svensk standard (SIS 03 15 22). Naturvårdsförvaltaren ansvarar för detta.

TILLSYN

Naturvårdsförvaltaren skall utföra tillsyn av natureservatet. Under sommarsäsongen bör tillsyn utföras av ambulande tillsynsman.

Tillsynsmannen skall övervaka att gällande reservatsföreskrifter respekteras. Vid skadegörelse på raukarna rapporteras till förvaltaren som i varje enskilt fall, i samråd med länsstyrelsen beslutar om vilka åtgärder som skall vidtagas. Tillsynsmannen skall dessutom kontrollera områdets utmärkning samt vid behov utföra viss städning.

DOKUMENTATION

Naturvårdsförvaltaren dokumenterar utförda åtgärder, kostnader för och finansieringen av naturvårdsförvaltningen samt förhållanden som hotar riksintresset, t ex sådant som kan skada raukarna.

FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Ekonomisk utredning

- ./.
- Länsstyrelsen har gjort en ekonomisk utredning, bilaga 5, daterad 1985-12-12, av beräknade kostnader för naturvårdsförvaltningen för perioden 1986 - 1995.

Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Bekostas av staten:

Utmärkning av naturvårdsobjektets gräns, framställning och utplacering av informationsskyltar, gallring och buskröjning i anslutning till raukar, omhändertagande av latrin och sopor samt tillsyn.

1986-08-25

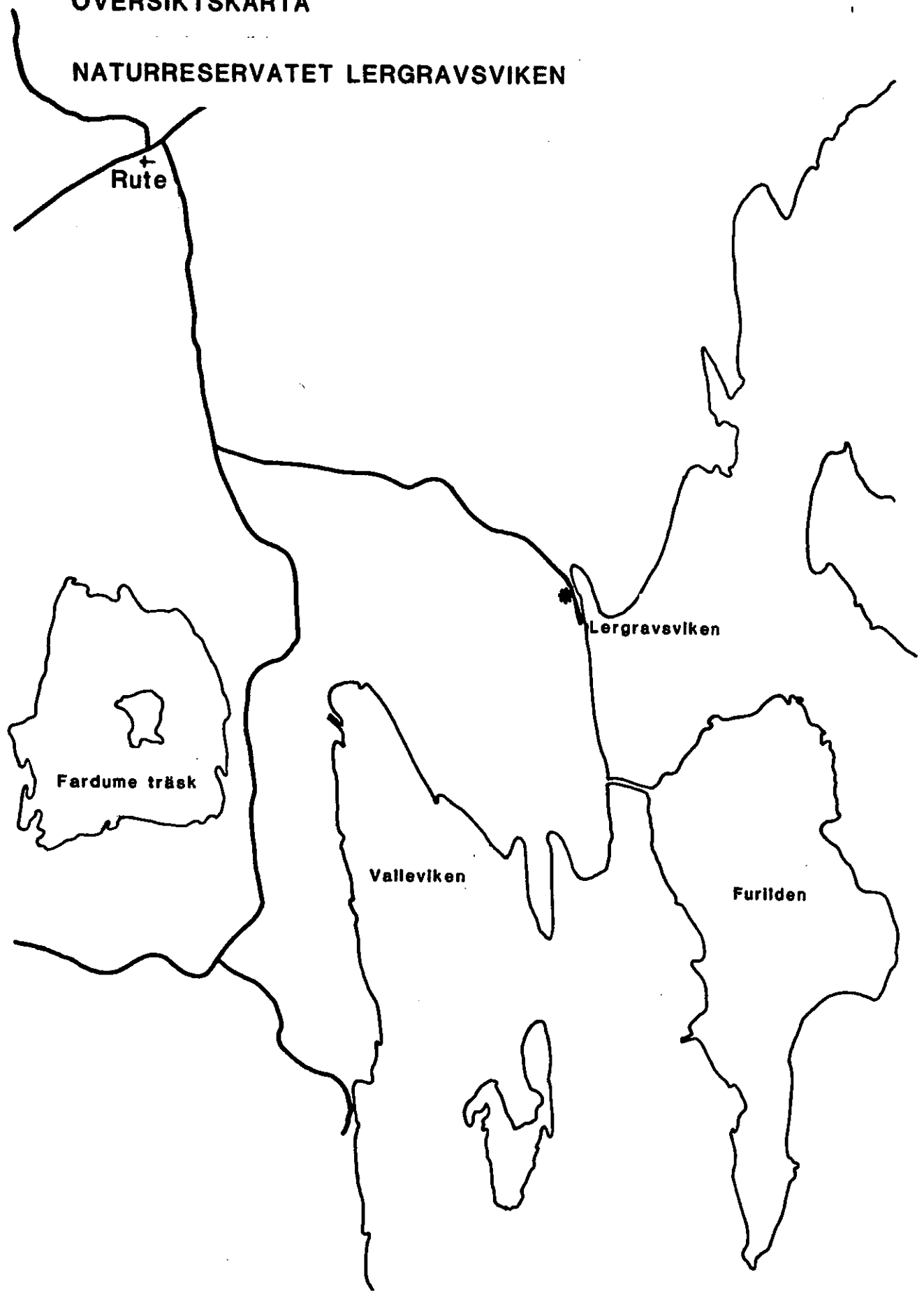
11.1211-991-85

Bilagor

- Bilaga 1 Översiktskarta
- Bilaga 2 Beslutskarta, skala 1:10 000
- Bilaga 3 Detaljkarta, skala 1:4 000, skötselområden
- Bilaga 4 Detaljkarta, skala 1:4 000, raukarna höjd
- Bilaga 5 Ekonomisk utredning

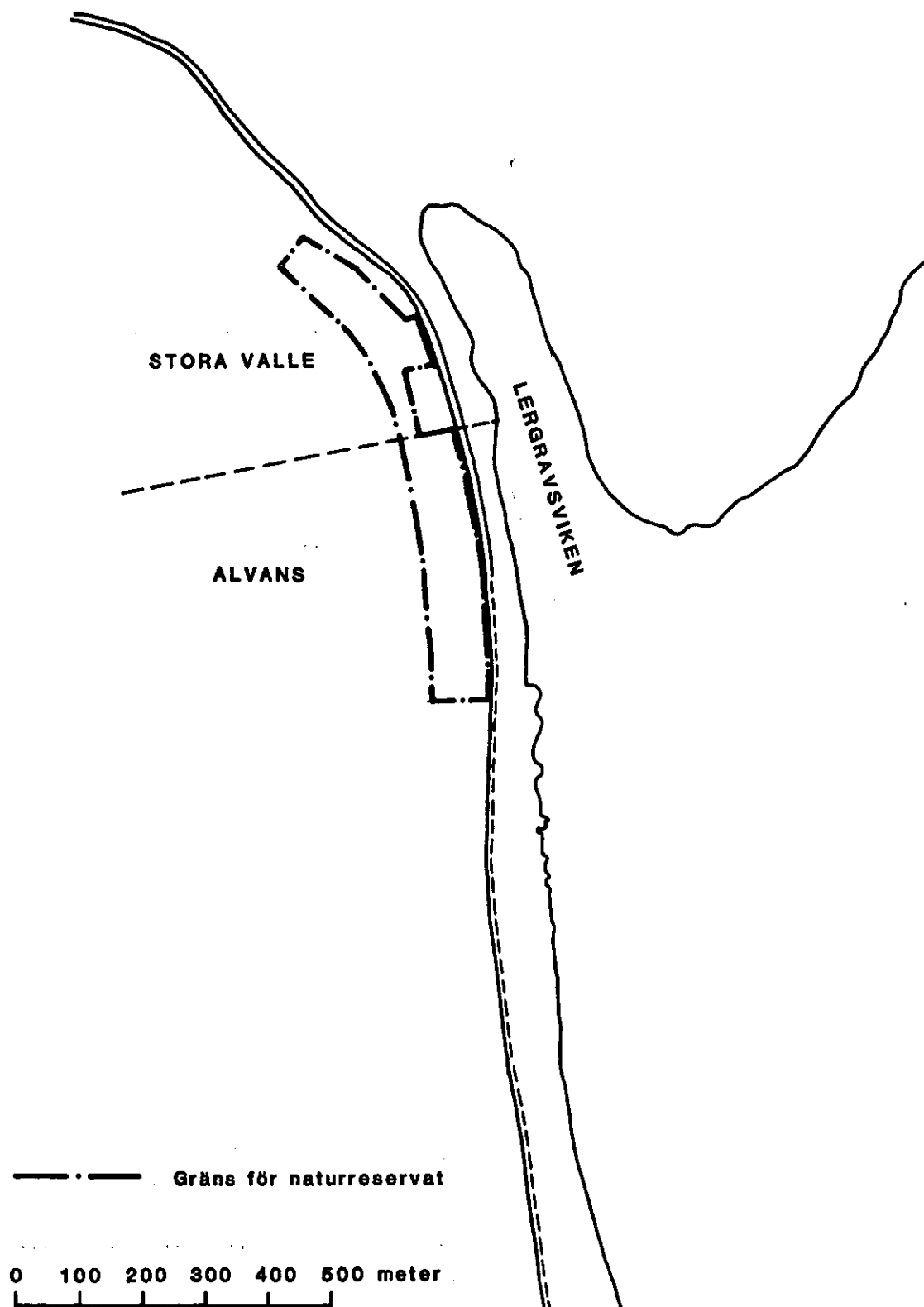
ÖVERSIKTSKARTA

NATURRESERVATET LERGRAVSVIKEN

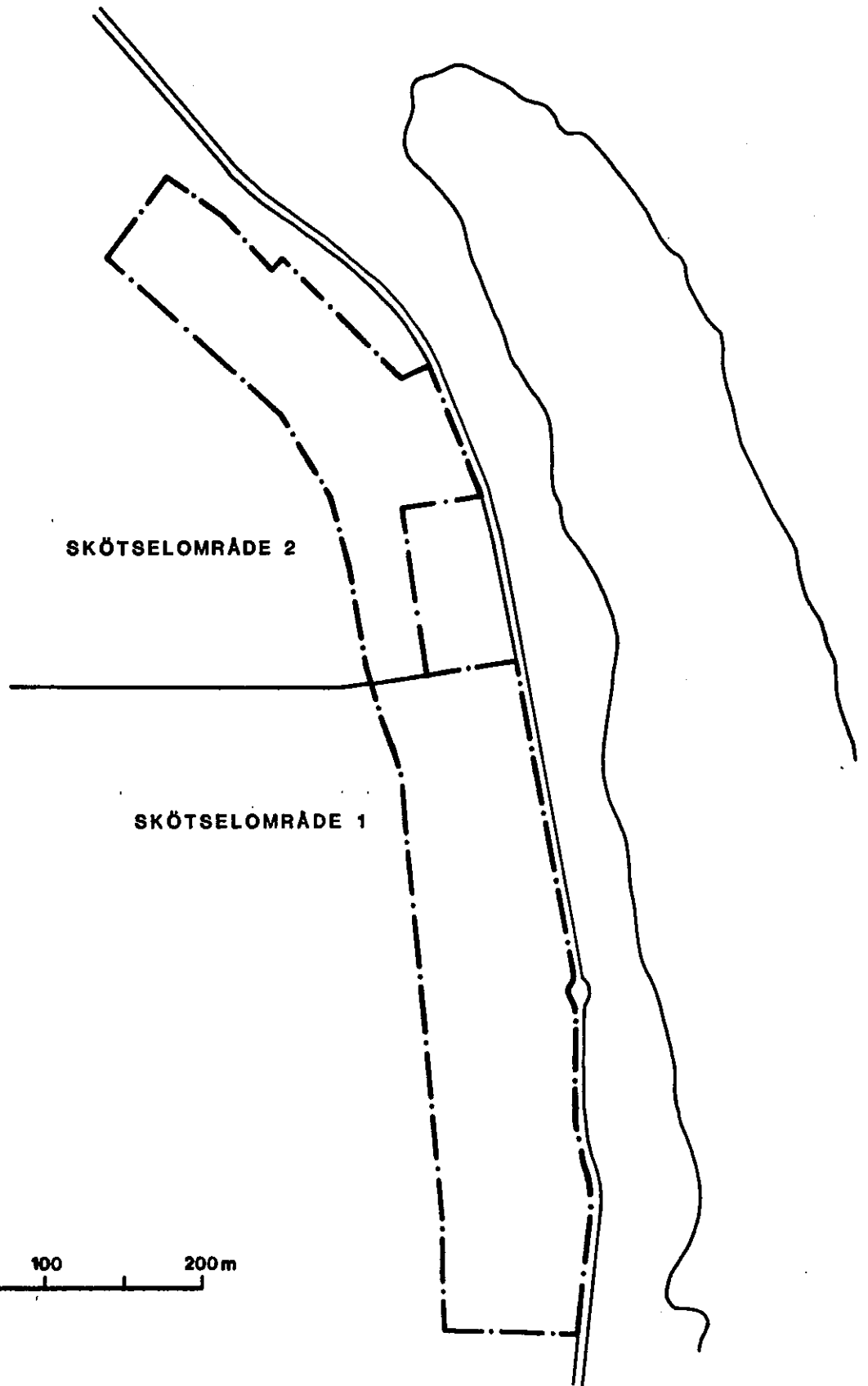
BESLUTSKARTA

NATURRESERVATET LERGRAVSVIKEN

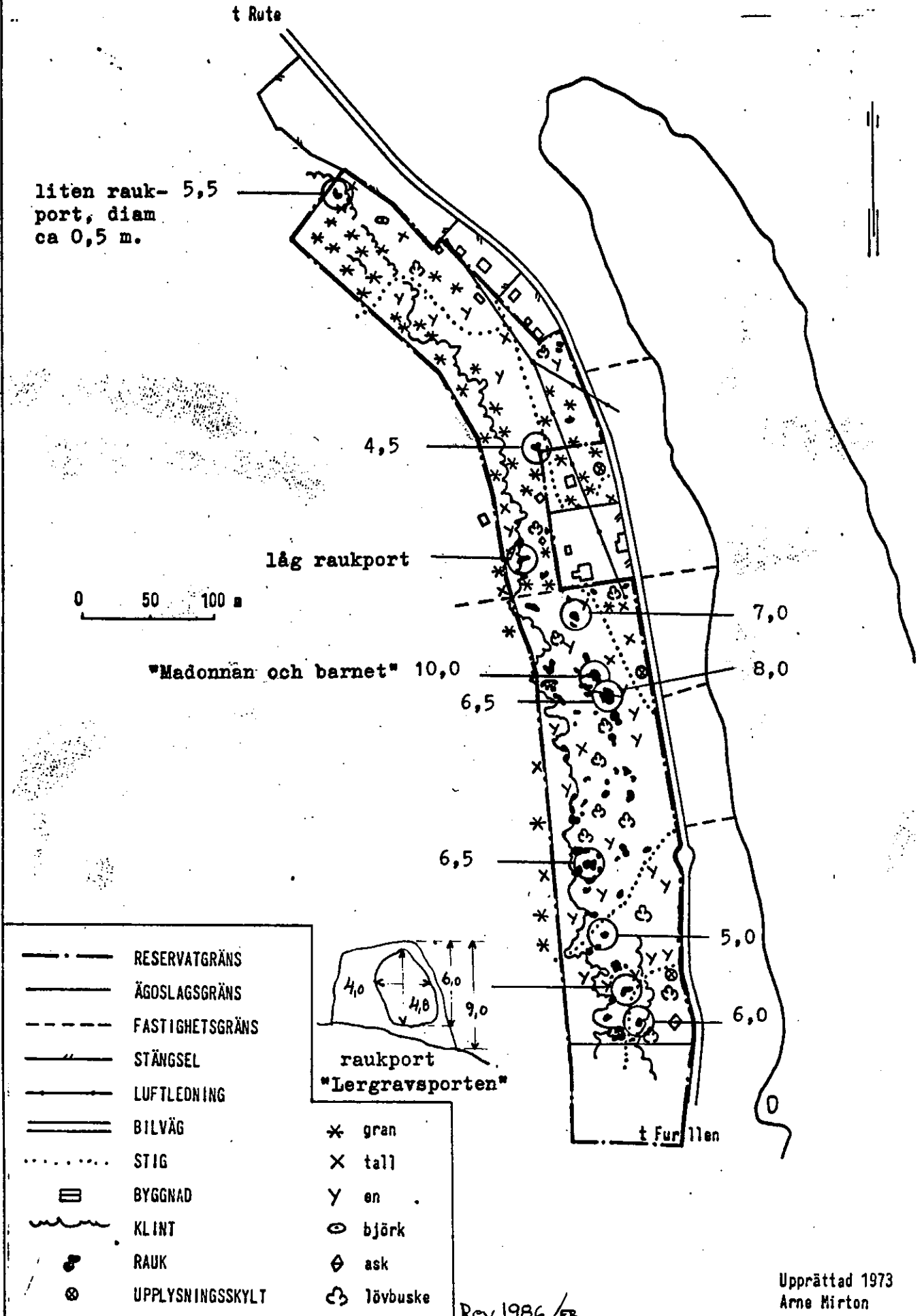
SKÖTSELOMRÅDEN

NATURRESERVATET LERGRAVSVIKEN

DETALJKARTA

Höjdangivelser för de största raukarna, meter.

liten rauk- 5,5
port, diam
ca 0,5 m.

t Rute

4,5

låg raukport

0 50 100 m

"Madonnan och barnet" 10,0

7,0

8,0

6,5

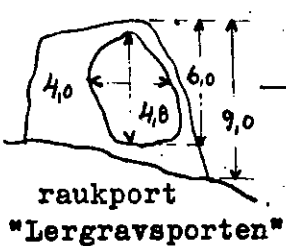
6,5

5,0

6,0

t Furillen

- RESERVATGRÄNS
- ÄGOSLAGSGRÄNS
- - - FASTIGHETSGRÄNS
- STÄNGSEL
- LUFTLEDNING
- == BILVÄG
- STIG
- ≡ BYGGNAD
- ~ KLINT
- RAUK
- ⊗ UPPLYSNINGSSKYLT

- * gran
- X tall
- Y en
- ⊙ björk
- ⊕ ask
- ⊗ lövbuske

Rev. 1986/EB

Upprättad 1973
Arne Mirton

UTREDNING AV KOSTNADER OCH INTÄKTER FÖR NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Upprättad 1985-12-12

Naturvårdsobjekt: Lergravsviken NR

Kommun: Gotland

Län: Gotland

Undantagen från fastställelse enligt 9 § NVF

Skötsel- område Skötsel- objekt nr	Kostnader						Intäkter	
	Typ av åtgärd	Arbetskraftsbehov i normaldagsverken		Inventeringsbehov (avser material, maskiner etc) i kr	Löpande kostnader per år	Kr		
		Bå 1-5	Bå 6-10			Bå 1-5	Bå 6-10	
1	2	3		4	5	6		
	Utmärkning av gränser			3 000				
	Informations- skylt			2 000				
	Tillsyn	2	2		200			
	Latrin- och sophämtning				300			
	Callring och röjning	20	10					